

NEPLP apstiprina elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības stratēģiju nākamajiem pieciem gadiem

Publicēts: 02.01.2023.

Foto: freepik.com

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) ir izstrādājusi Elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares attīstības nacionālo stratēģiju 2023.-2027. gadam. Tajā noteiktās stratēģiskās prioritātes paredz aizsargāt Latvijas informatīvo telpu, stiprinot vietējo saturu valsts valodā un nodrošinot drošu vidi elektronisko plašsaziņas līdzekļu attīstībai, kvalitatīva satura veidošanai un pieejamībai.

“Stipra informatīvā telpa ir NEPLP galvenā prioritāte. Stiprāka tā var būt tikai tādā vidē, kurā redzamākajā vietā ir gan vietējais, gan ārvalstu saturs latviešu valodā. Ja turpināsim balstīt saturu krievu valodā un pieļausim, ka tas nospiedošā apmērā dominē mūsu televizoros, telefonos, datoros un radio, mūsu informatīvā telpa nekad nekļūs stiprāka. Šī stratēģija ir solis stiprākas Latvijas informatīvās telpas virzienā,” uzsver NEPLP priekšsēdētājs Ivars Āboliņš.

Aizsargātas un stipras Latvijas informatīvās telpas balsti ir arī stipri, konkurētspējīgi uz attīstību vērsti mediji, medijpratīga sabiedrība, efektīva cīņa ar prettiesiska satura izplatīšanu.

“Medijpratības sekmēšana ir viena no NEPLP prioritātēm, aizsargājot Latvijas informatīvo telpu. Medijpratība ir kļuvusi par 21. gs. kompetenci, kura ir nepieciešama ikvienam iedzīvotājam, lai spētu analizēt informāciju, pieņemt pamatotus lēmumus un faktiski uzlabot savu dzīves kvalitāti. Būtiski, ka medijpratība sekmē noturību pret dezinformāciju, kas šodien ir arī valsts drošības jautājums. Nākamajā stratēģijas periodā NEPLP turpinās nodrošināt arī aktīvu starptautisko sadarbību, sekmējot Latvijas interešu

aizstāvību ES mediju politikas jomā. Tāpat, daloties ar profesionālajām zināšanām un pieredzi ar citām valstīm, tajā skaitā Ukrainu un Moldovu, sekmēsīm to tuvināšanos ES, stiprinot kopējo Eiropas informatīvo telpu. Paredzams, ka sadarbība Eiropas mērogā arvien pieaugs, ņemot vērā mediju tehnoloģisko attīstību, globalizāciju un nepieciešamību pēc arvien saskaņotākas regulācijas un uzraudzības elektronisko mediju jomā,” uzsver NEPLP priekšsēdētāja vietniece Aurēlija Ieva Druvieta.

Stratēģijas apstiprināšanas brīdī 2022. gada beigās kopumā bija reģistrēti 95 elektroniskie plašsaziņas līdzekļi, kas veido radio vai televīzijas programmas, sniedz programmu izplatīšanas pakalpojumus vai ir paziņojuši par audiovizuāla pakalpojuma pēc pieprasījuma sniegšanu. Savukārt Latvijā retranslējamo audio un audiovizuālo programmu sarakstā kopumā bija 254 televīzijas programmas no 25 valstīm, lielākajā daļā programmu saturs pieejams krievu un angļu valodā.

“Mediju vides attīstību pēdējos gados ir ietekmējusi tehnoloģiju attīstība un Latvijā līdzās tradicionāliem medijiem darbojas arī salīdzinoši jauni, informācijas tehnoloģijās balstīti mediju pakalpojumu sniedzēji. Tas ietekmējis arī medijiem pašas svarīgākās – tās auditorijas – satura lietošanas paradumus. Sabiedrības interesēs ir daudzveidīgs kvalitatīvs saturs, it sevišķi latviešu valodā jebkurā platformā, tāpēc ir jābūt gataviem ne vien pieaugošām, tehnoloģiju radītām iespējām, bet arī izaicinājumiem,” saka NEPLP locekle Ieva Kalderauska. Viņa norāda, ka tāpat ārkārtīgi svarīgi ir turpināt palielināt satura pieejamību, tostarp nodrošinot subtitrus audiovizuālam saturam, kas īpaši svarīgi cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem.

“Līdzās tradicionāliem medijiem jau divus gadu desmitus turpina attīstīties sociālo mediju platformas. Tās piedāvā arvien jaunus lietotājiem ērtākus risinājumus satura veidošanai un savstarpējai komunikācijai. Straujais izmaiņu laiks piespiedis arī lineāros medijus burtiski iekarot digitālo vidi. Izzūdot izteiktām informācijas ieguves veidu atšķirībām, mediju nozare ir izšķirīga jautājumā priekšā – kā attīstīt sadarbību un nodrošināt konkurētspējīgus apstākļus. Te ļoti liela nozīme ir un būs visas Eiropas vienotai izpratnei un saskaņotiem soļiem atbilstīga regulējuma izstrādē un ieviešanā,” uzskata NEPLP locekle Ilva Milzarāja.

Savukārt NEPLP padomes loceklis Andis Plakans norāda, ka elektronisko plašsaziņas līdzekļu attīstībā tuvākajā nākotnē būs vērojamas divas šādas galvenās tendences – mediju darba vides pārvešana uz mākoņtehnoloģijām un pieaugoša mākslīgā intelekta klātesamība visā mediju satura ražošanas procesā. “5G mobilā pārklājuma aizvien plašāka pieejamība dod papildu stimulu arī mobilo aplikāciju attīstībai, kas piedāvās patērētājiem aizvien daudzveidīgāku un kvalitatīvāku mediju saturu globālā mediju telpā. Jauni tehnoloģiskie standarti audiovizuālā signāla apstrādes, uzglabāšanas un pārraides procesā kopā ar “mākoņu” izmantošanu būs arī galvenie izaicinājumi Latvijas elektroniskajiem medijiem. Šo moderno tehnoloģiju veiksmīga ieviešana ir Latvijas mediju ilgtspējas nosacījums nākotnes attīstībai, lai Latvijas iedzīvotājiem tie spētu sniegt pasaules standartiem atbilstošu kvalitatīvu un konkurētspējīgu vietējo saturu,” skaidro A. Plakans.

Stratēģija ir ārējs normatīvs akts. Tā ietver elektronisko plašsaziņas līdzekļu nozares darbības, attīstības, regulācijas un uzraudzības būtiskus elementus, tostarp regulē televīzijas un radio programmu apraides atļauju, kā arī retranslācijas atļauju izsniegšanas kārtību, paziņojuma par audiovizuāla pakalpojuma pēc pieprasījuma iesniegšanas kārtību un video koplietošanas platformu uzraudzības principus, zemes apraidē gala lietotājiem izplatāmo programmu kritērijus, Eiropas audiovizuālo darbu, pakalpojumu pieejamības nodrošināšanas jautājumus. Stratēģijas izstrādē tika iesaistīts plašs nozares dalībnieku loks, kā arī NEPLP Sabiedriskā konsultatīvā padome. Stratēģija stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”. Stratēģija pieejama NEPLP tīmekļvietnē, šeit: <https://www.neplp.lv/lv/nacionala-strategija>.

<https://www.neplp.lv/lv/jaunums/neplp-apstiprina-elektronisko-plassazinas-lidzeklu-nozares-attistibas-strategiju-nakamajiem-pieciem-gadiem>